

Dokumentnamn

Beslut

Beslutsdatum

2022-05-23

Diarienummer

Ö 33-2022/3.1

Klagande

Mittuniversitetet

Överklagat beslut

Etikprövningsmyndighetens beslut den 30 mars 2022, dnr 2022-00687-01, se Bilaga

Projekttitel

Människa, mått och motståndskraft: Nya sätt att studera riskkommunikation, ansvar och beredskap

Saken

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden för etikprövning godkänner den forskning som avses i ansökan utan villkor om krav på stödperson.

Bakgrund

Målet med projektet är att mäta vuxnas kunskap, vilja och förutsättningar att hantera större samhällsstörningar (extremväder, våldsamma incidenter och hybrida hot). Resultaten ska användas som underlag för framtida riskkommunikation. Med hybrida hot avses informationspåverkan eller störningar mot samhällsviktig verksamhet eller infrastruktur. Tanken är att upprätta s.k. fokusgrupper i vilka representanter från yrkesgrupper som ägnar sig åt riskkommunikation och utvalda personer ur den svenska befolkningen intervjuas (90–120 personer). Därefter kommer en nationell enkätstudie att genomföras i samarbete med Statistiska Centralbyrån (SCB). Cirka 3 000 personer rekryteras via SCB samt ytterligare ungefär 100 personer via organisationer för personer med funktionsvariation. Nästa skede omfattar dels kommunikationsintervention, dels simuleringsexperiment i ett laboratorium. Slutligen genomförs ytterligare simuleringsexperiment, en större krisövning samt konstruktion av riskkartor som kan användas för bättre anpassad riskkommunikation till befolkningen. Denna etikprövningsansökan omfattar enbart fokusgrupperna och den nationella enkätstudien. För övrig datainsamling kommer ny etikprövning att sökas i ett senare skede.

Etikprövningsmyndigheten godkände efter en komplettering den forskning som anges i ansökan, med villkor att det i informationen till forskningspersonerna ska framgå hur länge data lagras samt att kontaktuppgifter till en i förväg vidtalad och från projektet fristående stödperson (kurator, psykolog el dyl) skulle finnas.

Postadress

Överklagandenämnden för etikprövning
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Besöksadress

Västra Järnvägsgatan 3

Telefon

08-546 77 610 vx

E-post

kansli@onep.se

Webbplats

www.onep.se

Dokumentnamn

Beslut

Beslutsdatum

2022-05-23

Diarienummer

Ö 33-2022/3.1

Klaganden ifrågasätter villkoret om krav på stödperson och betvivlar att personer som deltar i projektet utifrån sin yrkesroll som t.ex. verksam inom räddningstjänst eller kommunal krisberedskap kommer att ha något behov av samtalsstöd efter intervjun. Vidare menar klaganden att risken för bestående oro bland övriga forskningspersoner är så pass ringa att det inte fordrar professionellt samtalsstöd utan kan, om den enskilde efter deltagandet uttrycker ett behov av samtalsstöd, ombesörjas genom förmedling av kontakt med hälso- och sjukvården.

Skäl för beslutet

Överklagandenämnden för etikprövning finner att det tillvägagångssätt som beskrivs i överklagandet - förmedling av kontakt med hälso- och sjukvården om behov finns - är tillfyllest varför kravet om stödperson inte är nödvändigt. Forskningen kan således godkännas utan detta villkor.

Överklagandenämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Carina Gunnarsson, Yvonne Lundberg Giwercman (föredragande), Kjell Asplund, Bengt Gustafsson, Johan Fritzell och Birgitta Hübinette. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättaren Christina Eintrei samt kanslichefen Jörgen Svidén, administrativa sekreteraren Katarina Gate Lundgren och juristerna Amelie Metz och Johanna Sjöcrona deltagit.

På Överklagandenämndens vägnar

Carina Gunnarsson
Ordförande